

## Retningslinjer for gjennomføring av Prøve for soppakkyndige

Vedtatt 25. april 2018, oppdatert 3. oktober 2022 (styresak 72.22)

Prøve for soppakkyndige, avholdt siden 1953, er en prøve som Norges sopp- og nyttevekstforbund (NSNF) gjennomfører hvert år og kan holdes på ulike steder i landet. Prøven er muntlig og avholdes innen utgangen av september. Enhver kan melde seg til Prøve for soppakkyndige.

### Gjennomføring

Fagmykologisk råd (FMR) utnevner eksaminatorer og sensorer.

Administrasjonen i NSNF/koordinator soppkontroll har ansvaret for den praktiske gjennomføringen: Påmelding til prøven, beskjed om sted og tid for prøven, eksamenslokale, eksamensmateriale, ordning og fremlegging av materiale på eksamensdagen, diplomer.

Eksaminator gjennomfører eksamen, mens sensor er ansvarlig for å registrere kandidatens artsidentifiseringer og kunnskaper om matverdi/giftighet samt å protokollføre resultatet.

Protokollen signeres av eksaminator og sensor. Den som består prøven får hvert sitt soppakkyndignummer. Protokollen oppbevares av Norges sopp- og nyttevekstforbund.

Kandidater som består prøven, får diplom og tilbud om ID-kort som soppakkyndig.

### Soppmateriale

Kandidaten skal eksamineres med friskt, typisk og godt soppmateriale.

Det leveres ut skåler/jordbærkurver med materiale, på hver skål kan det ligge forskjellige arter, men i de fleste tilfeller ligger det kun en art på hver skål. Kandidaten skal kunne ta på/bryte/skjære i materialet hvis det er nødvendig for bestemmelsen.

Kandidaten eksamineres i minst 30 forskjellige sopparter, samt skal vise at han/hun har kunnskap om soppforgiftninger og forgiftningsforløp. Eksaminasjonen varer i inntil 30 minutter.

### Krav til kandidaten

- Det kreves sikker angivelse av navn på de arter og slekter som er oppført på Pensumlisten. Det er tilstrekkelig med norske navn.
- Kandidaten skal kunne angi hva som kjennetegner alle arter og slekter i Pensumlisten.
- Det kreves sikkert kjennskap til matnyttighet, eventuelt giftighet hos artene (slektene) i listen, og de viktigste trekk i forgiftningsforløpet for de giftigste artene. Kandidaten skal eksamineres i ett eller flere av forgiftningsforløpene til de mest alvorlige giftsoppene og kjenne symptomene som skiller disse fra symptomer fra sopp som kun gir mage/tarmreaksjon.

## Bedømmelse

For hver bestemmelse gis det følgende poeng:

<b>0</b>	Sikker og riktig bestemmelse
<b>1</b>	Riktig bestemt, noe usikker, noe hjelp, nøling, ikke sikker på matverdi/giftighet
<b>2</b>	Kan ikke soppen – ukjent, vraker pensumarter, kjenner ikke til giftige sopp eller forgiftningsbildene
<b>4</b>	Feilbestemmelse – opp gir galt navn (dobbeltefeil), evt beskriver helt feil forgiftningsbilder

- Hvis kandidaten har mindre enn 8 poeng etter 30 sopp og eksaminering i ett eller flere forgiftningsforløp er prøven bestått.
- Prøven er ikke bestått ved 11 eller flere poeng.
- Scores det mer enn 11 poeng før 30 sopp er besvart, kan sensor avbryte prøven.

Ved mellom 8-10 poeng etter 30 sopp får kandidaten 5 ekstra sopp. Disse bedømmes inn i samme poengsystem og sluttsummen skal alltid være mindre enn 11 poeng.

Ved alvorlige feil (for eks. sammenblanding av hvit fluesopp – sjampinjong) skal kandidaten strykes selv om sluttpoengsummen ikke overstiger 10 poeng.

## Merknader

Det må alltid utvises skjønn ved bedømmelsen og sensor har rett til å avvike overnevnte retningslinjer.

- Det regnes ikke som dobbeltefeil å blande nærstående arter hvor bestemmelsen ikke har praktisk betydning (smørsopp – lerkesopp – sammenblanding her gir 2 poeng, ikke 4)
- Eksaminator har frihet til å stille kandidaten de spørsmål han/hun ønsker i tilknytning til eksamensmaterialet. Eksaminator kan stille spørsmål slik at kandidaten kan få vist sin kunnskap, evt manglende kunnskap slik at riktig poengskår kan gis.
- Kandidatens kunnskaper om artenes matverdi/giftighet/krav til forbehandling, artens utbredelse, slektskarakterer og forvekslingsmuligheter kan også prøves.
- Sensor kan gripe inn og stille kandidaten et fåtall spørsmål for å avklare om kandidaten skal stå eller stryke. Eksaminators og sensors skjønn avgjør om kandidaten har prestert tilstrekkelig på de fremlagte arter.

## Klager

Det er ikke klageadgang på eksamensresultatet.